

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Innsendt elektronisk

1. april 2017

Høring – Hvitvaskingslovutvalgets utredning NOU 2016:27 Ny lovgivning om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering II

Det vises til departementets høringsbrev 20.12.2016.

Verdipapirforetakenes Forbund (VPFF) har følgende kommentarer til høringen:

Legitimasjonskontroll

I utkast til hvitvaskingslov § 9 tredje ledd fremgår det blant annet at opplysninger om kundes identitet bekreftes ved personlig fremmøte ved gyldig legitimasjon. VPFF registrerer at utvalget ikke har behandlet særskilt hvordan legitimasjonskontroll uten personlig oppmøte kan gjennomføres. Finanstilsynets rundskriv 24/2016 inneholder krav til slik legitimasjonskontroll. Disse kravene er vanskelige å håndtere i tilfeller hvor det er behov for raskt å sette opp kundekonti for kunden; eksempelvis ved emisjoner. Videre er det i forslag til forskriften §1 kun nevnt elektronisk signatur som alternativ til gyldig legitimasjon uten personlig oppmøte, noe som kan gi inntrykk av at det ikke forefinnes andre alternativer.

Det er ønskelig at forholdet til Finanstilsynets rundskriv kommenteres og at det gis praktikable retningslinjer for hvordan legitimasjonskontroll uten personlig oppmøte kan gjennomføres.

Reelle rettighetshavere

Det fremgår av lovutkastet § 9 femte ledd at dersom det ikke er mulig å klarlegge hvem som er reell rettighetshaver....kan opplysninger om *styret og daglig leder* eller tilsvarende innhentes. I direktivet er uttrykket senior managing official(s) benyttet, som i det norske forslaget er blitt til styret og daglig leder. I det svenske lovforslaget er den aktuelle personkretsen *styrets leder eller verkställande direktør*. Etter det norske lovforslaget fremstår det som om at det må innhentes opplysninger om både styre og daglig leder, noe som VPFF mener er en overopppfyllelse av direktivet og unødig ressurskrevende.

VPFF foreslår derfor at den aktuelle lovteksten endres til «...dersom det ikke er mulig å klarlegge hvem som er reell rettighetshaver.....kan opplysninger om styret, daglig leder eller tilsvarende innhentes....»

Tvangsopretting konti i et verdipapirregister og konti hvor innehaver ikke lenger eksisterer

VPPF konstaterer at ovennevnte ikke er behandlet av utvalget.

Tvangsopretting av konti foretas for eksempel ved omdannelse fra AS til ASA. I slike tilfeller foreligger det ofte ikke tilstrekkelig informasjon om allerede eksisterende innehavere av de aktuelle finansielle instrumentene, til at VPS's kontoførere kan oppfylle kravene til kundekontroll og dokumentasjon i hvitvaskingsloven.

Når det gjelder konti hvor innehaver ikke lenger eksisterer (juridiske personer som ikke lenger eksisterer eller fysiske personer som ikke lenger inngår i Folkeregisteret), bør det i norsk regulering inngå en løsning som fritar kontofører for ansvar etter hvitvaskingsloven.

Det er både ønskelig og et behov for at Finanstilsynet utarbeider veiledning vedrørende ovennevnte, som bidrar til å skape klarhet, samt at praksis hos de rapporteringspliktige blir ensrettet.

Overtredelsesgebyr

I henhold til lovutkastet § 51 kan ansatte i rapporteringspliktige foretak ilegges overtredelsesgebyr med inntil 50 millioner kroner. VPPF stiller spørsmål om sanksjoner av et slikt format mot ansatte heller hører hjemme i strafferetten, og særlig da det er foretakene og ikke de ansatte som er pliktige til å etterleve reglene..

Veiledning

VPPF påpeker at det er flere områder som reguleres av lovforslaget hvor det er behov for veiledning fra Finanstilsynet; herunder hvilke kontroller (krav til kvalitet på dokumentasjon) som skal gjøres i forhold til kunder som ikke er hjemmehørende i Norge.

Med vennlig hilsen

Verdipapirforetakenes Forbund

Angela Nygaard
juridisk direktør